

12.9.2023

Lausuntopyyntönnö 28.6.2023 (VN/6436/2019)

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden sekä imettävien työntekijöiden suojelemisesta työssä vaaraa aiheuttavilta tekijöiltä

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnokseen valtioneuvoston asetukseksi raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden sekä imettävien työntekijöiden suojelemisesta työssä vaaraa aiheuttavilta tekijöiltä. Teollisuusliitto kiittää mahdollisuudesta lausua kommenttinsa.

Ehdotetulla asetuksella uudistettaisiin lisääntymisraskaudelle työssä vaaraa aiheuttavista tekijöistä ja vaaran torjunnasta annettu valtioneuvoston asetus (603/2015), joka samalla kumottaisiin. Ehdotetussa asetuksessa säädettäisiin raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden ja imettävien työntekijöiden suojelemiselta työssä vaaraa aiheuttavilta tekijöiltä. Asetuksella täsmennettäisiin ja selkeytettäisiin raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden ja imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelua säätämällä aiempaa täsmällisemmin työnantajan velvollisuuksista liittyen muun muassa vaarojen selvittämiseen ja arviointiin. Esimerkiksi vaaraa aiheuttavien tekijöiden luetteloon tuotaisiin lisää esimerkkejä altisteista. Lisäksi ehdotetussa asetuksessa säädettäisiin tapauskohtaisista yksilöllisistä toimenpiteistä, joihin työnantajan tulee ryhtyä yksittäiseen työntekijään kohdistuvan riskin poistamiseksi. Asetuksessa säädettäisiin myös tilanteista, joissa työn teettäminen kielletään työympäristön vaaroista johtuen.

Olemme ilahtuneita raskaussuojeludirektiivin implementoinnista. Erityisen ilahtuneita olemme siitä, että monia jäseniämme koskettavat tekijät, kuten melu ja yötyö on huomioitu.

Olemme huolissamme siitä, että työterveyshuollon rooli altistuksen arvioinnissa on jäänyt asetuksessa kovin kevyeksi. Useilla työnantajilla ei ole riittävää osaamista ja työterveyshuollon roolia on mahdotonta korostaa riittävästi.

Toisaalta toivomme, että yötyön kieltämiseen ei tarvittaisi työterveyshuollon lausuntoa, vaan raskauden tuntevan lääkärin arvio yötyön kieltämiseksi pitäisi riittää. Yötyön aiheuttamat riskit eivät samalla tavalla riipu työpaikan olosuhteista kuin muut riskit. Työnkuvan muokkauksista ja muista työjärjestelyistä sekä mahdollisesta erityisraskausvapaasta tulisi kuitenkin jatkossakin sopia yhteistyössä työntekijän, työnantajan ja työterveyshuollon kanssa.

Toivoisimme myös, että tiedotuskohdassa korostettaisiin sitä, että työnantajan tulee tiedottaa työntekijöitä heti työsuhteen alkaessa ja aina olosuhteiden muuttuessa.

12.9.2023

Haluamme myös muistuttaa, että erityisraskausrahan saamisen kriteerit tulee päivittää vastaamaan valtioneuvoston asetusta raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden ja imettävien työntekijöiden suojelemiseksi työssä vaaraa aiheuttavilta tekijöiltä. Muutoin työntekijöitä joutuu kohtuuttomaan tilanteeseen, jossa he eivät saisi työskennellä oman tai lapsensa terveyden vuoksi, mutta eivät saa myöskään toimeentuloa.